Expert-Grup
Centru Analitic Independent

Realitatea Economica
Analiza lunară a economiei şi politicilor
Editia #53 10 august 2015

Evoluția Indicatorului Compozit Anticipator

Autorii acestei ediții:

- Adrian Lupușor
- Alexandru Fală

Realitatea Economică este o publicaţie economică lunară ce identifică cele mai importante evoluţii economice şi politice. Cititorii săi sunt decidenţii de politici, directorii executivi ai companiilor locale, străine şi ai băncilor comerciale, reprezentanţii instituţiilor internaţionale, ambasadelor și partidelor politice, jurnaliştii economici.

Acronimele şi abrevierile utilizate:
f-a-p – faţă de anul precedent; f-t-p – faţă de trimestrul precedent; f-l-p – față de luna precedentă; f-s-a – față de sfârșitul anului precedent; s-p – sfârșit de perioadă; Q4:07 – trimestrul patru 2007; Ian:09 – ianuarie 2009; BNS – Biroul Naţional de Statistică; ANOFM – Agenţia Naţională de Ocupare a Forţei de Muncă; BNM – Banca Naţională a Moldovei; MDL – leul moldovenesc; ISD- investiții străine directe; p.p. - puncte procentuale.

EXPERT-GRUP este un centru analitic independent din Moldova, a cărui misiune este de a oferi mediul propice manifestării gândirii libere şi netriviale, fapt ce va permite instituţiei să fie un lider în furnizarea unor analize economice obiective şi să promoveze în mod eficient idei şi soluţii inovatoare pentru problemele economice cu care se confruntă Moldova în procesul transformării economice, dezvoltării societale şi integrării europene.

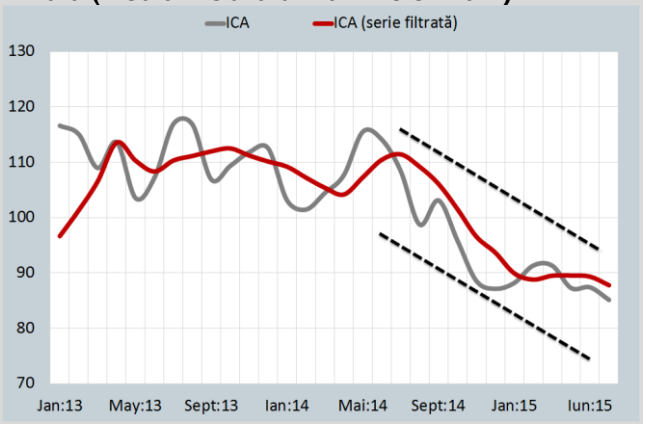
Date de contact:

Republica Moldova, mun. Chișinău
str. Pușkin, 45 B, et. 4, MD-2005
Telefon: +373 22 929 994
Email: info@expert-grup.org

Indicele Compozit Anticipator (ICA)

ICA este format prin agregarea a șase indicatori macroeconomici: exporturi, transferuri în favoarea persoanelor fizice, credite noi, ponderea reducerilor pentru pierderi la credite, banii în circulație (M0) și marja bancară. Indicatorii au fost selectați în funcție de relevanță față de tendințele economice. Mai multe detalii privind metodologia de calcul pot fi găsite pe pagina Expert-Grup.

Indicele Compozit Anticipator, serie brută şi serie filtrată (media mobilă din ultimele 4 luni)

Sursa: BNM, BNS, calcule EG

Economia moldovenească își continuă tendința descendentă. În iun:15, Indicele Compozit Anticipator, calculat lunar de către Expert-Grup, a pierdut 1,6 puncte față de luna precedentă, și a constituit 87,8 puncte. Astfel, după o anumită stabilizare de la începutul anului curent, indicele reia tendința descendentă. Aceasta sugerează înrăutățirea perspectivelor imediate pentru economia națională, asociate cu constrângerile externe (criza economică din Rusia și Ucraina, restricțiile comerciale rusești, criza de securitate din Ucraina, recuperarea lentă a economiilor UE) și interne (volatilitatea politică, criza bancară și restricționarea politicii monetare și bugetare).

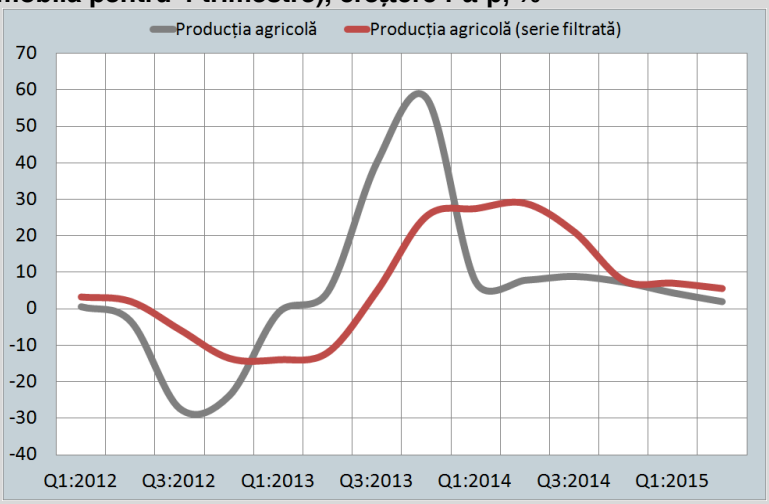
Cererea externă şi cea internă sunt scădere. În luna iun:15, volumul total al exporturilor de mărfuri a diminuat cu 19% f-a-p, fiind determinat în mare parte de scăderea exporturilor spre CSI (preponderent, Rusia și Ucraina) cu 23% f-a-p, dar și spre altă țări (preponderent, Turcia), cu 26% f-a-p. În același timp, este important de menționat că exporturile spre UE sunt în creștere pentru a treia lună consecutiv, iar rata accelerează treptat (+0,4% în Apr:15, +1,1% în Mai:15 și +2,7% în Iun, f-a-p), fapt ce ar putea releva efectele AA/ZLSAC cu UE. Importurile au scăzut mai mult decât exporturile (-22% f-a-p), din cauza deprecierii monedei naționale, dar și a răcirii consumului intern. Consumul intern a fost afectat și de remiteri, care, în iun:15, au rămas pe pantă pronunțat negativă (-29% f-a-p), în special în cazul celor din Federația Rusă (cu 26% au scăzut transferurile în RUB și cu 18% - transferurile în USD), care reprezintă circa 52% din totalul transferurilor.

Dificultățile din sectorul bancar, împreună cu înăsprirea politicii monetare, creează presiuni suplimentare asupra economiei. Volatilitatea macroeconomică și politică, cuplată cu dificultățile financiare din sectorul privat, au alimentat reticența băncilor și companiilor/populației pentru a contracta credite: volumul creditelor noi acordate de bănci a diminuat cu 29% în iun:15 f-a-p, iar ponderea creditelor neperformante in total credite bancare rămâne relativ înaltă (14,4% în iun:15). Presiuni suplimentare au fost exercitate de înăsprirea politicii monetare (rata de bază a fost majorată în fiecare an de la 8,5% în ian:15 la 17,5% în iul:15), care a afectat negativ accesul la credite și, respectiv, activitatea de creditare.

Dificultățile economice împreună cu cele politice, dar şi din sectorul bancar, afectează tot mai mult stabilitatea bugetară. La finele primei jumătăți de an, încasările din TVA au fost cu circa 400 milioane MDL mai mici față de nivelul planificat, fapt cauzat de reducerea importurilor și răcirea consumului intern. Alte circa 400 milioane MDL nu au fost încasați (față de plan) din contul vânzării valorilor mobiliare de stat din cauza scumpirii rapide a acestora. Totuși, lovitura principală a avut loc în urma suspendării finanțării principalilor parteneri de dezvoltare: care au dus la neîncasarea până la moment a circa 3 miliarde MDL față de nivelul planificat.

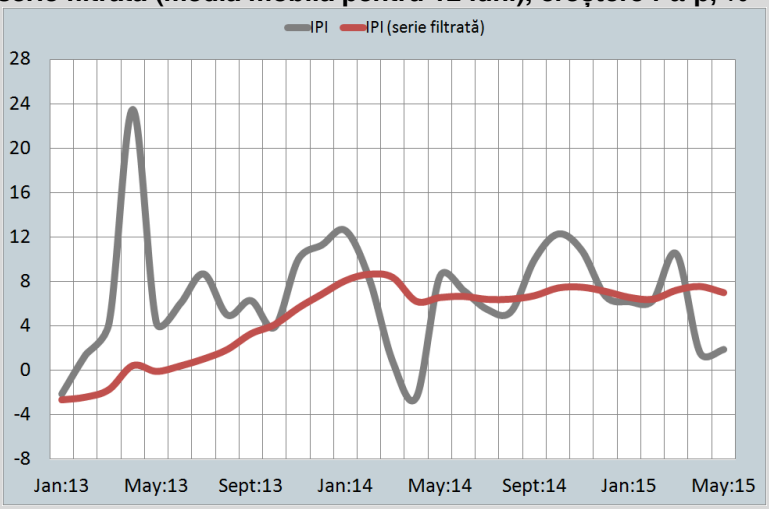
© Expert-Grup

Figura 1. Producția agricolă, serie brută și serie filtrată (medie mobilă pentru 4 trimestre), creștere f-a-p, %

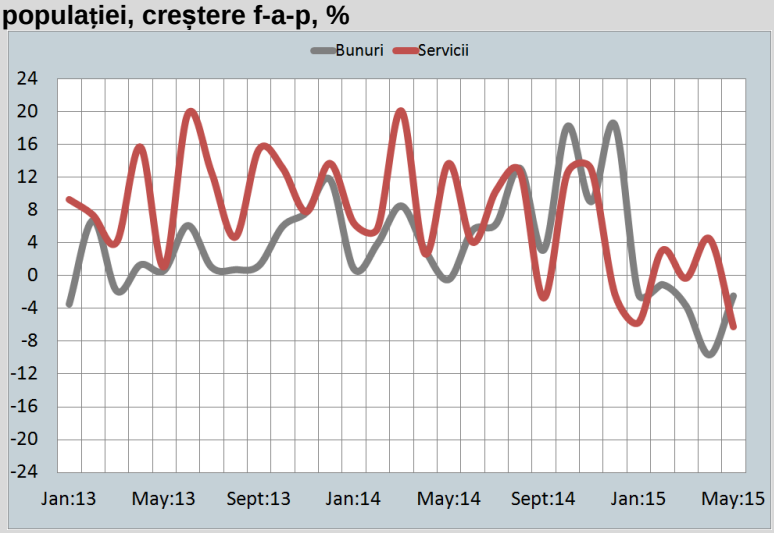
Sursa: BNS, estimările EG

Figura 2. Indicele Producției Industriale (IPI), serie brută și serie filtrată (media mobilă pentru 12 luni), creștere f-a-p, %

Sursa: BNS, calculele EG

Figura 3. Comerțul cu bunuri (amănuntul) și servicii prestate populației, creștere f-a-p, %

Sursa: BNS

AGRICULTURA

Deși în primul semestru al anului 2015 s-a înregistrat o avansare cu 2,8% f-a-p sectorul agricol și-a temperat semnificativ ritmul de creștere. În Q2:15 producția agricolă s-a majorat cu **2%** f-a-p, o creștere ce este cu mult mai mică față de ascensiune cu **4,4%** f-a-p atestată în Q1:15. Producția vegetală a avut o contribuție negativă și a diminuat creșterea cu **-3,5%**. Sectorul zootehnic a contribuit cu **5,2%** la creștere, iar serviciile au impulsionat avansare cu **0,3%**.

INDUSTRIA

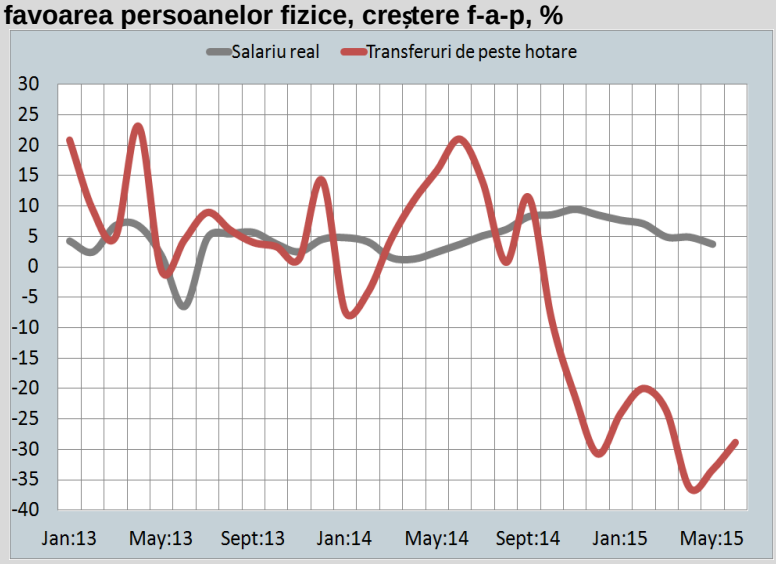
După accelerarea cu 8% f-a-p din Q1:15 industria și-a temperat semnificativ creșterea. Astfel în apr:15 s-a atestat o avansare cu 1,6% f-a-p, iar în mai:15 majorarea a constituit 1,9% f-a-p . În ian-mai:15 producția industrială s-a majorat cu **5,5%** f-a-p. Ascensiunea a fost determinantă de producerea echipamentelor electrice (**+2,6%**) și de sectorul electro-energetic (**+1,2%**). În același timp, fabricarea băuturilor s-a redus și a contribuit cu **-0,6%** la evoluția sectorului.

COMERȚ INTERN CU BUNURI ȘI SERVICII

Evoluția comerțul intern se caracterizează printr-o dinamică anemică. Comerțul cu amănuntul este în scădere, iar serviciile prestate populației evoluează sinuos cu predominarea ritmurilor negative. Comerțul cu amănuntul a descrescut cu **2,5%** f-a-p în mai:15, după ce în apr:15 scăderea a constituit **9,7%** f-a-p. Volumul serviciilor prestate populației s-a diminuat cu **6,2%** f-a-p în mai:15, după ce în apr:15 s-a înregistrat o creștere cu **0,3%** f-a-p.

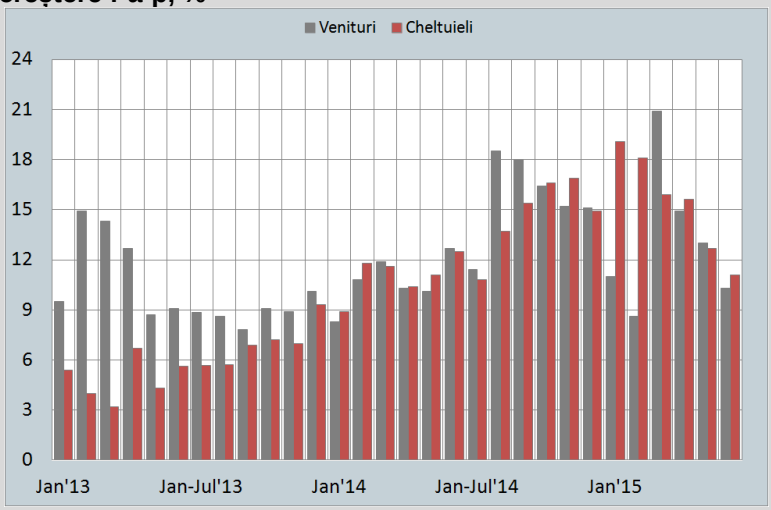
© Expert-Grup

Figura 4. Salariul real, transferurile de peste hotare în favoarea persoanelor fizice, creștere f-a-p, %

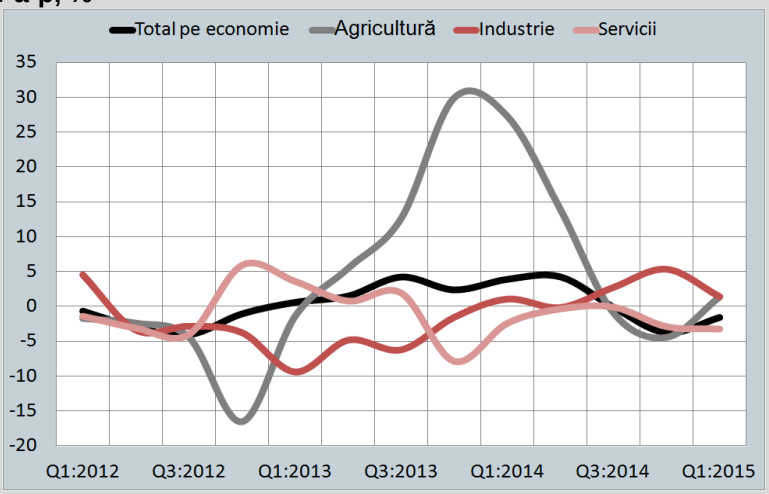
Sursa: BNS, BNM, calculele EG

Figura 5. Veniturile și cheltuielile Bugetului Public Național, creștere f-a-p, %

Sursa: Ministerul Finanțelor

Figura 6. Populația ocupată pe sectoare economice, creștere f-a-p, %

Sursa: BNS, calculele EG

VENITURILE ȘI CHELTUIELILE POPULAȚIEI

Riscurile ce pot afecta veniturile populației se intensifică. Astfel creșterea salariului real continuă să se temperează, iar transferurile de peste hotare au scăzut cu peste 30% f-a-p în Q2:15. În mai:15 salariul real s-a majorat cu **3,8%** f-a-p, după ce în apr:15 și mar:15 s-au atestat creșteri similare cu ritmuri ce au constituit 4,9% f-a-p. Transferurile de peste hotare au descrescut cu **36,4%** f-a-p în apr:15, cu **33,4%** în apr:15 și cu **28,9%** f-a-p în mai:15.

FINANȚE PUBLICE

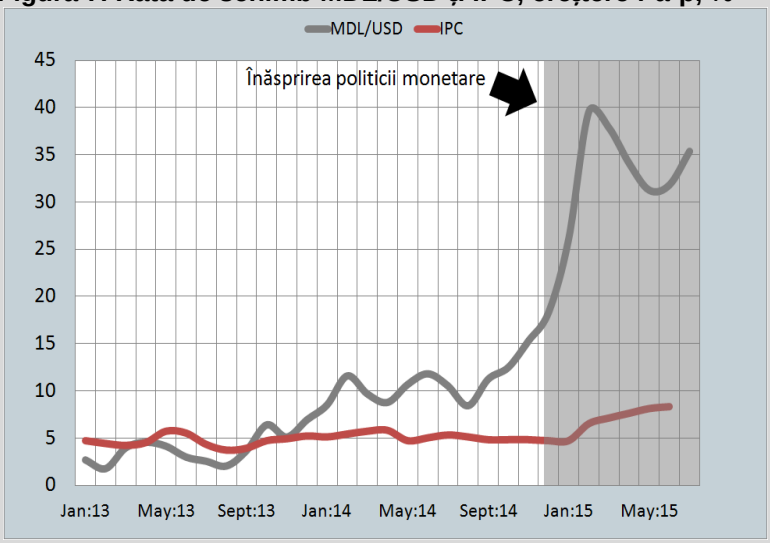
În Q2:15 ritmul de creștere a veniturilor bugetare s-a redus semnificativ. În ian-iun:15 veniturile bugetare totale s-au majorat cu **10,3%** f-a-p, o creștere care este de două ori mai mică decât majorarea cu **20,9%** f-a-p înregistrată în ian-mar:15. Riscul major ține de acumularea veniturilor provenite din TVA la mărfurile importate: în ian-iun'15 încasările din acest impozit au crescut doar cu **0,8%** f-a-p.

PIAȚA MUNCII

Populația ocupată este în scădere. În Q1:15 reducerea a fost cauzată de diminuarea numărului angajaților în servicii. În Q1:15 populația ocupată s-a redus cu **1,6%** f-a-p. Populația ocupată în sectorul agricol a crescut cu **1,3%** f-a-p. La fel, a crescut și numărul populației angajate în industrie, iar majorarea a constituit **1,4%** f-a-p. În domeniul serviciilor s-a înregistrat o situație diferită. Astfel, numărul persoanelor ocupate în servicii a scăzut cu **3,3%** f-a-p.

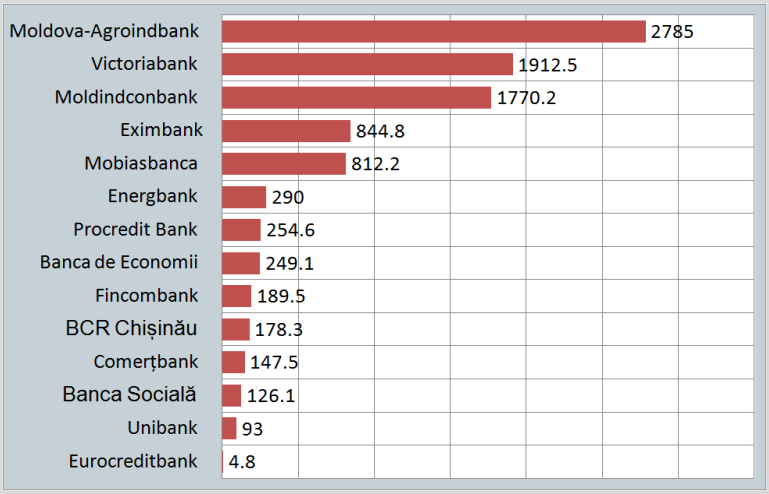
© Expert-Grup

Figura 7. Rata de schimb MDL/USD și IPC, creștere f-a-p, %

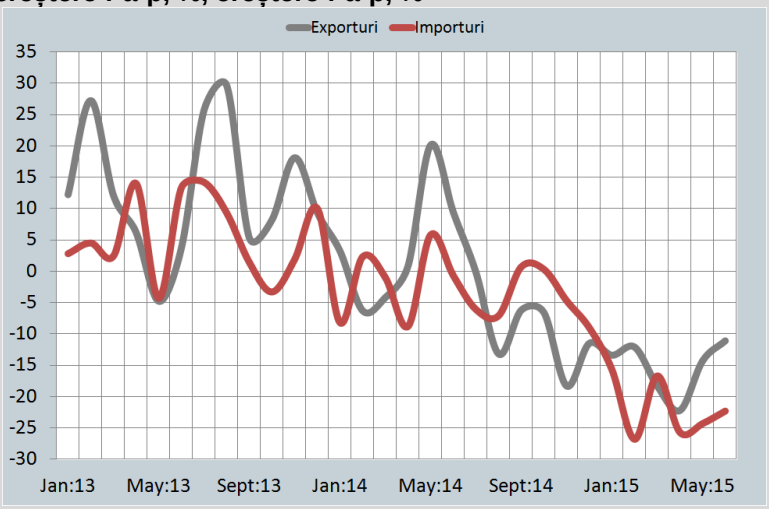
Sursa: BNM, BNS, calculele EG

Figura 8. Mijloace băneşti datorate de băncile străine, mln MDL

Sursa: BNM

Figura 9. Comerțul extern de bunuri al Republicii Moldova, creștere f-a-p, %, creștere f-a-p, %

Sursa: BNS

PREȚURI ȘI POLITICĂ MONETARĂ

După o ușoară temperare a tendinței de depreciere, ritmurile de ieftinire a monedei naționale și-au intensificat creșterea. Pe de altă parte, în pofida promovării unei politici monetare dure creșterea prețurilor se intensifică. În iul:15 rata MDL/USD s-a majorat cu **35,4%** f-a-p, după ce în iun:15 s-a atestat o creștere cu **31,8%** f-a-p. Majorarea IPC cu **8,1%** în mai:15 a fost urmată de o sporire cu **8,3%** f-a-p în iun:15.

SISTEM BANCAR

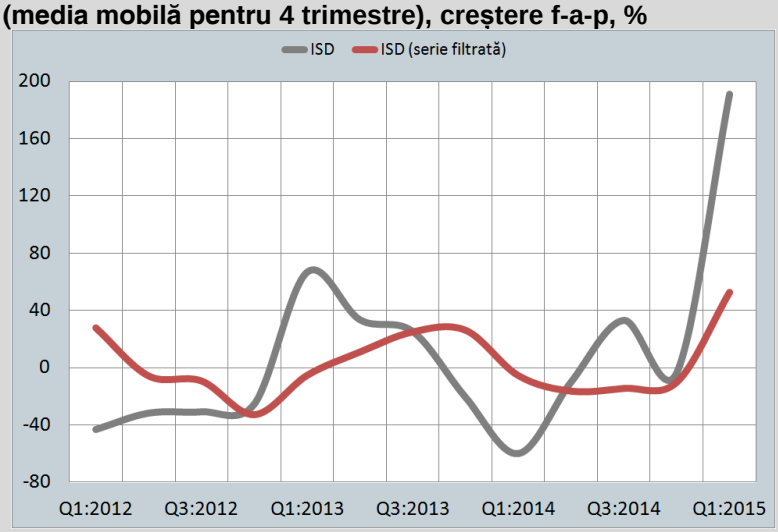
Câteva bănci au o expunere mare față de băncile din străinătate. Această situație comportă anumite riscuri, ce s-ar putea realiza prin pierderea sumelor plasate în exterior. În iun:15 suma mijloacelor băneşti datorate de băncile străine instituțiilor financiare din Republica Moldova a constituit aproximativ **9,7 mlrd MDL**. Aproximativ **67%** din valoarea totală volumul plasamentelor externe, ceea ce reprezintă circa **6,5 mlrd MDL**, este concentrată doar la 3 bănci.

COMERȚ EXTERIOR

Comerțul extern cunoaște o evoluție descendentă. Totuși descreșterea exportului s-a temperat, iar scăderea importului s-a stabilizat. În iun:15 exportul s-a redus cu **11,1%** f-a-p. Această scădere a fost mai mică decât diminuarea cu **14,3%** din mai:15 și decât contracția cu **22,2%** din apr:15. Importul s-a comprimat cu **22,3%** f-a-p în iun:15, iar această micșorare este apropiată de scăderea cu **24,3%** f-a-p din mai:15 și de reducerea cu **25,7%** f-a-p din apr:15.

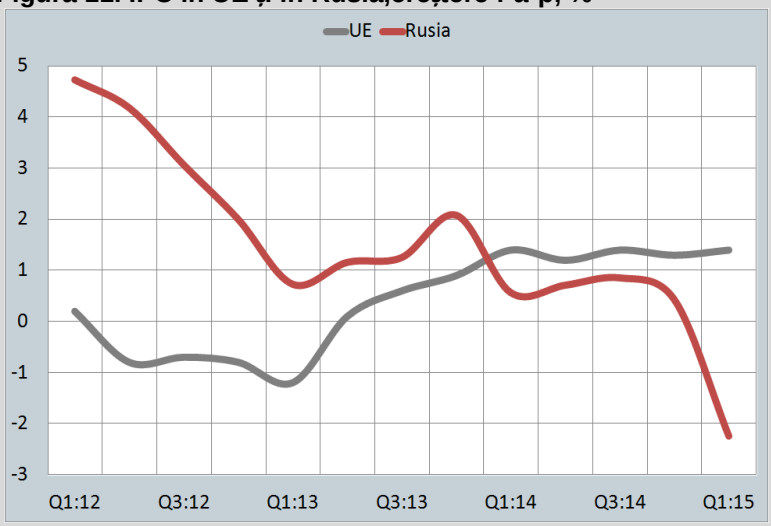
© Expert-Grup

Figura 10. Investiții străine directe, serie brută și serie filtrată (media mobilă pentru 4 trimestre), creștere f-a-p, %

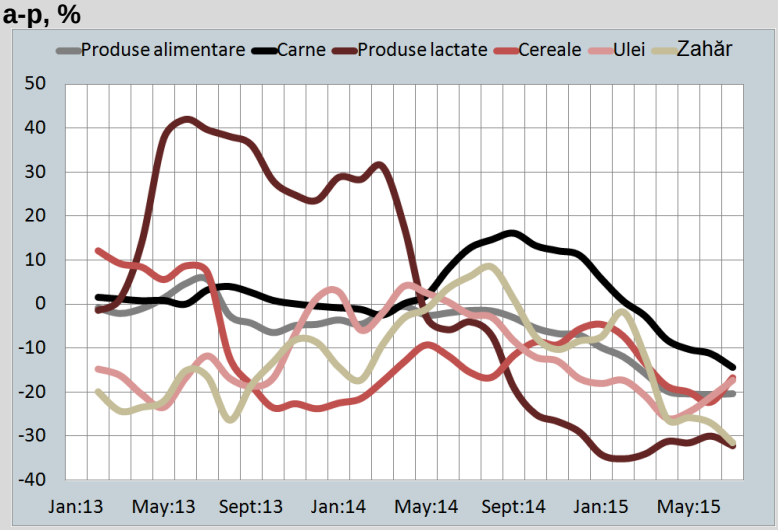
Sursa: BNM, calculele EG

Figura 11. IPC în UE și în Rusia,creștere f-a-p, %

Sursa:EUROSTAT, Serviciul Federal al Statisticii de Stat din Rusia. calculele autorilor

Figura 12. Prețul mondial la produsele alimentare, creștere f-a-p, %

Sursa: FAOUN

ACTIVITATEA INVESTIȚIONALĂ

În Q1:15 volumul ISD a crescut brusc. Influxul de ISD a constituit 75,5 mln USD, ceea ce reprezintă cea mai mare valoare atestată în Q1 din perioada 2010-2015. În Q1:15 ISD s-a majorat cu **191%** f-a-p. Creșterea ISD a fost determinată de majorarea venitului reinvestit, care atins nivelul de **40,8 mln USD** în Q1:15, ceea ce reprezintă o sporire de aproape **2,7 ori** f-a-p. Pe de altă parte, investițiile în capital social s-au redus cu **41,2%** f-a-p în Q1:15.

PRINCIPALII PARTENERI COMERCIALI

Evoluțiile anemice ale economilor principalilor parteneri ai Republicii Moldova oferă o doză redusă de optimism. În Federația Rusă s-a consemnat scăderea economiei, iar în UE deși este o creștere stabilă a PIB-ului, avansarea este foarte mică. În Q1:15 în Federația Rusă economia s-a contractat și PIB-ul s-a redus cu **2,2%** f-a-p. În UE creșterea economică din Q1:15 a constituit doar **1,4%** f-a-p.

PIEȚELE GLOBALE

Pe piața mondială timp de doi ani se menține tendința de ieftinire a produselor agro-alimentare. Din ian:15 prețurile la toate tipurile de produse alimentare este în scădere. În iun:15 prețurile la produse alimentare a scăzut cu **20,4%** f-a-p. Pentru categoriile de produse alimentare s-au consemnat următoarele reduceri de prețuri: carne -**14,4%** f-a-p, produse lactate – **32,1%** f-a-p, cereale – **16,8%** f-a-p, ulei – **17,3%** f-a-p, zahăr – **31,5%** f-a-p.

© Expert-Grup

Evoluții-cheie de politici în iulie 2015

Evoluția politicii	Comentariu EXPERT-GRUP
18 iulie. Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a adoptat noi tarife la gaze și energia electrică pentru consumatorii finali. Tariful la gaze pentru consumatorii casnici cu un consum lunar de până la 30 m^3 de combustibil va crește cu 15%, iar tariful la gaze pentru un consum lunar de peste 30 m^3 — 15,3%. Consumatorii casnici ai companiei Gas Natural Fenosa Furnizare Energie conectați la rețelele de tensiune joasă vor achita pentru energia electrică 2,16 lei/kWh (o creștere cu 37%), iar cei conectați la rețelele de tensiune medie vor plăti 1,95 lei/kWh (o majorare cu 30%). În același timp, consumatorii finali conectați la rețelele de tensiune înaltă vor achita pentru energia electrică un tarif de 1,68 lei/kWh (o sporire cu 44%). Pentru consumatorii pentru consumatorii finali ai Companiei RED Nord conectați la rețelele de tensiune joasă tariful va constitui 2,23 lei/kWh (o scumpire cu 30%), pentru cei conectați la rețelele de tensiune medie – 2,02 lei/kWh (o sporire cu 28,6%). Tarifele similare pentru consumatorii finali ai companiei RED Nord – Vest vor constitui 2,33 lei/kWh și 2,07 lei/kWh respectiv (o creștere cu 35% și cu 32%).	În Republica Moldova se atestă sărăcia energetică a populației: peste 10% din cheltuielile gospodăriilor sunt destinate procurării energiei. Creșterea semnificativă a tarifelor la energie va determina aprofundarea sărăciei energetice și implicit creșterea nivelului general de sărăcie. Totodată argumentele prezentate în favoarea majorării prețurilor de operatorii de pe piața energetică nu au fost convingătoare pentru publicul larg. În acest context se face necesară auditarea exhaustivă a companiilor ce activează în sectorul energetic, pentru a identifica în ce măsură sunt justificate majorările de prețuri.
30 iulie. Premierul desemnat și echipa sa guvernamentală au primit votul de încredere al parlamentului Republicii Moldova. Cabinetul a fost învestit cu votul a 52 de deputaţi din fracţiunile ce formează coaliția de guvernare.	Deteriorarea situației economice, precum și blocarea finanțării externe va obliga noul Guvern să reducă cheltuielile publice. Această măsură riscă să spulbere orice încredere în Guvern. Populația va fi penalizată pe nedrept a treia oară, după deprecierea semnificativă a MDL și scumpirea enormă a energiei. În acest context primul lucru pe care trebuie să-l facă noul Guvern ține de crearea unui nivel minim de credibilitate. Fără schimbări majore la nivel de conducere a mai multor instituții publice care se fac responsabile de permiterea devalizării sectorului bancar nu e posibil de schimbat percepția populației față de guvernare și Guvern. Totuși această sarcină iese din sfera posibilităților Guvernului, ori schimbarea managementului instituțiilor ce au dat dovadă de pasivitate în combaterea fraudelor ține de competența Parlamentului.
30 iulie. Consiliul de administrație al BNM a decis să realizeze o nouă rundă de înăsprire a politici monetare. S-a hotărât să se realizeze următoarele majorări: ✓ rata de bază de la 15,5 la 17,5%; ✓ rata dobânzii la creditele overnight de la 18,5 la 20,5%; ✓ rata dobânzii la depozitele overnight de la 12,5 până la 14,5%. La fel, s-a decis stabilirea ratei rezervelor obligatorii pentru mijloacele atrase în MDL în mărime de 32% pentru perioada 8 septembrie – 7 octombrie 2015.	Prin această decizie BNM și-a continuat implementarea politicii monetare restrictive, fiind motivată de creșterea presiunilor inflaționiste și de depreciere a monedei naționale. Astfel, BNM încearcă să diminueze factorii din partea cererii: ratele dobânzii mai înalte temperează presiunile monetare asupra inflației și diminuează predilecția pentru speculații valutare. Însă, eficiența măsurilor respective este subminată de faptul că presiunile inflaționiste nu sunt cauzate de factori monetari și, respectiv, nu pot fi atenuate prin instrumente de politică monetară. Prin urmare, BNM trebuie să relaxeze și să nu înăspreasca politica monetară, fapt ce ar permite relansarea economiei, întărirea monedei naționale și, prin urmare, stabilizarea tendințelor inflaționiste.
5 august. După ședința Comitetului Național de Stabilitate Financiară, Guvernatorul Băncii Naționale, a anunțat despre inițierea procedurii de lichidare a celor 3 bănci: Banca de Economii, Banca Socială și Unibank.	Lichidarea celor 3 bănci este o soluție naturală, având în vedere faptul că celelalte opțiuni (ex: naționalizarea sau salvarea) ar implica costuri mult mai mari asupra finanțelor publice. Conform estimărilor preliminare, lichidarea BEM, BS și UB ar putea costa în jur de 10-12 miliarde MDL, la care se va adăuga și costul convertirii garanției de stat în datorie de stat - circa 15 miliarde de lei. Însă, costurile indirecte cauzate

Evoluția politicii	Comentariu EXPERT-GRUP
	de criza de la cele 3 bănci, sunt mult mai mari: erodarea încrederii în sistemul bancar (recuperarea încrederii va dura mult mai mult timp decât recuperarea datoriilor celor 3 bănci), destabilizarea macrofinanciară, creșterea costului deservirii datoriei de stat, înăsprirea politicii monetare și limitarea accesului la credite. Totodată, accentuăm necesitatea asigurării transparenței depline a procesului de lichidare a BEM, BS și UB: societatea civilă trebuie să aibă acces deplin și permanent la informația despre etapele lichidării, criteriile după care activele și pasivele celor 3 bănci vor fi transferate altor bănci, volumele de finanțare transferate pe umerii plătitorilor de taxe etc. La fel de importantă este demararea unei reforme ample a mecanismelor de reglementare și supraveghere bancară: este necesar de eliminat toate lacunele legale și instituționale care au permis comiterea fraudelor bancare. Totodată, BNM trebuie să fie supusă unui audit independent privind guvernanța internă, performanțele instituției, transparența și eficiența acesteia, precum și a modului cât de adecvat a reacționat pe fondul crizei de la cele 3 bănci.

Acest material este realizat de Centrul Analitic Independent Expert-Grup cu suportul **Fundației Est-Europene**, din resursele acordate de **Guvernul Suediei** prin intermediul **Agenției Suedeze pentru Dezvoltare şi Cooperare Internațională (Sida)** și **Ministerul Afacerilor Externe al Danemarcei/DANIDA**.

© Expert-Grup

Anexe statistice

Tabelul 1. Principalii indicatori lunari

Indicatorul	*Iul:14*	*Aug:14*	*Sept:14*	*Oct:14*	*Noi:14*	*Dec:14*	*Ian:15*	*Feb:15*	*Mar:15*	*Apr:15*	*Mai:15*	*Iun:15*	*Iul:15*
Producția industrială, creștere f-a-p, %	5,5	5,3	10	12,3	10,8	6,7	6,2	6,3	10,5	1,6	1,9	n.a.	n.a.
Comerțul cu amănuntul, creștere f-a-p, %	6,3	13,1	3,1	18,2	9	18,4	-2,3	-1,1	-3,7	-9,7	-2,5	n.a.	n.a.
Servicii prestate populației, creștere f-a-p, %	10,4	12,7	-2,7	12,5	13	-2,2	-5,7	3,1	-0,3	4,5	-6,2	n.a.	n.a.
Exportul de bunuri, creștere f-a-p, %	-0,2	-13,2	-6,2	-6,6	-18,3	-11,5	-13,4	-12,1	-18,3	-22,2	-14,3	-11,1	n.a.
Importul de bunuri, creștere f-a-p, %	-6,1	-7,1	0,7	0,3	-4,7	-9	-15,7	-26,8	-16,7	-25,7	-24,3	-22,3	n.a.
Active oficiale de rezervă, milioane USD	2688,8	2734,6	2653,1	2650,1	2366,8	2156,6	1958	1799,1	1752,3	1760,6	1746,9	1787,8	1761,5
Transportul de mărfuri, creștere f-a-p, %	-7,4	-8,5	18,5	4,8	-3,1	-7,2	0,3	19,8	-10,3	-9,6	3,6	-26,6	n.a.
Salariul real, creștere f-a-p, %	6,2	6,2	8,3	8,6	9,5	8,6	7,7	7,1	4,9	4,9	3,8	n.a.	n.a.
Venituri bugetare, creștere f-a-p, %*	11,4	18,5	18	16,4	15,2	15,1	11	8,6	20,9	14,9	13	10,3	n.a.
IPC, creștere f-a-p, %	5,3	5,1	4,8	4,8	4,8	4,7	4,7	6,5	7,1	7,6	8,1	8,3	n.a.
IPPI, creștere f-a-p, %	7,7	6,2	5,3	4,3	4,3	4	4,6	6,2	6,2	5,4	4,5	3,4	n.a.
Rata nominală de schimb MDL/USD (s-p)	13,95	13,96	14,57	14,76	14,97	15,62	17,95	18,78	18,38	18,08	18,06	18,7	18,76
Bani transferaţi de peste hotare, creștere f-a-p, %	13,9	0,7	11,4	-8,8	-21,2	-30,8	-24,1	-20	-23,7	-36,4	-33,4	-28,9	n.a.
Agregatul monetar M2, creștere f-a-p, %	16,9	11,2	8,6	5,1	1,3	-4,2	-6,2	-11,7	-12,3	-11,2	-11,4	-11,3	n.a.
Rata de bază a BNM, %	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5/4,5/6,5	6,5/8,5	8,5/13,5	13,5	13,5	13,5/14,5	14,5/15,5	15,5/17,5
Rata dobânzii pentru depozite bancare, %	6,30	6,45	5,81	5,49	5,67	6,47	6,92	8,88	11,61	11,76	11,58	11,34	n.a.
Rata dobânzii pentru credite bancare, %	10,53	10,66	10,97	10,8	9,81	10,95	11,60	11,94	13,49	13,66	13,85	13,91	n.a.
Ponderea creditelor neperformante în total credite, %	11,7	11,8	12,3	12,5	13,3	11,7	12	12,4	12,9	14	14,7	14,4	n.a.

Sursa: BNS, BNM, estimările EG

Tabelul 2. Principalii indicatori trimestriali

Indicatorul	*Q1:13*	*Q2:13*	*Q3:13*	*Q4:13*	*Q1:14*	*Q2:14*	*Q3:14*	*Q4:14*	*Q1:15*	*Q2:15*
Rata reală de creştere a PIB-lui, f-a-p*, %	3,5	6,1	12,9	8,9	3,6	3,9	4,7	4,6	4,8	n.a.
Producţia agricolă, creştere f-a-p, %*	-1,0	2,8	30,2	39,1	7,4	7,7	8,6	8,2	4,4	2,8
Lucrări de construcţie, creştere f-a-p, %*	9,4	3,8	0,0	1,6	-0,3	4,6	5,2	4,4	0	n.a.
Investiţii în active materiale pe termen lung, creştere f-a-p, %*	4,5	1,5	3,3	2,3	3	4,5	2,1	1,8	2,4	n.a.
Fluxurile nete de ISD, creştere f-a-p, %	66,7	33,6	25,4	-20,6	-59,9	-9,9	33,1	-3,4	n.a.	n.a.
Rata şomajului, %	8,1	4,7	3,9	4,1	5,1	3,6	3,3	3,5	8,5	n.a.
Rata de ocupare a forţei de muncă, %	34,5	41,1	42,7	38,7	35,8	42,8	42,7	37,2	35,3	n.a.

*Notă: * - cumulativ; (e) - estimat;*
Sursa: BNS, BNM, estimările EG;

© Expert-Grup